

Cuvânt înainte

Constantin Romanu – Vivu promotor al unității românilor

Dincolo de cruci și morminte, de jertfa a peste 40.000 de români ardeleni și a mii de conaționali din Țara Românească și Moldova, revoluția pașoptistă a sădit pentru totdeauna în mințile și sufletele noastre, dorința de unitate națională și necesitatea de-a ne raporta ca națiune statornică pe aceste meleaguri, la mișcările avangardiste din Europa.

Vestea răzmeriței din februarie 1848 de la Paris, cade ca o scânteie incendiară în mijlocul nemulțumirilor colcăinde ale națiunilor europene, subjugate de marile imperii și generează un curent revoluționar care mătură printr-o șovăire scurtă dar fermă, păienjănișul puterilor absolutiste.

Cu nimic mai prejos decât alte popoare, ba din contră având în fruntea lor pe tinerii intelectuali români ce au studiat la Paris și Viena, membrii ai societății revoluționare secrete „*Frăția*”, ardelenii, muntenii și moldovenii au acționat după un plan bine stabilit pentru a-și face cunoscute gândurile, visurile și aspirațiile lor de-a avea o patrie comună, peste care să domine imnul închinat *libertății, egalității și fraternității*.

Pentru românii ardeleni totul a început la 13 martie 1848, când *Metternich*, constrâns de mulțimea răsculată în Viena, își prezintă demisia scriind: „*Mă înclin în fața unei forțe mai înalte decât puterea domnitorului.*”

Noua evanghelie politică străbate până în cele mai adânci straturi ale neamului nostru iar Câmpia Libertății din Blaj este martora falnică a majestății românilor ardeleni întruniți la 3/15 mai 1848, să-și afirme voința națională.

Fără a avea renumele războinic al lui *Avram Iancu*, talentul de diplomat al lui *Nicolae Bălcescu* s-au prestigiul istoric al lui *Alexandru Papiu Ilarian*, *Constantin Romanu – Vivu*, sosit de peste Carpați intră în mijlocul conferinței de la Blaj și le ceru liderilor revoluționari prezenți să șteargă diferența religioasă dintre românii ardeleni (*n.n. ortodoxi respectiv greco-catolici*), să se unească și să

lupte împreună pentru cauza națională.

Se vede faptul că el, *Constantin Romanu – Vivu*, purtător al drapelului sub care se înșirau revoluționarii munteni ca să ardă regulamentul organic, la 11 iunie 1848, în fața Palatului Administrativ din București, era predestinat a fi port-drapel al revoluției pașoptiste încă de la Blaj, ocazie cu care este ales de altfel și în Comitetul Permanent de la Sibiu din care făceau parte: *Andrei Șaguna, Simion Bărnuțiu, Aron Pumnul, Alexandru Papiu Ilarian, Avram Iancu, Alexandru Bătrâneanu, Nicolae Bălcescu, Ștefan Moldovan* ș.a.

Conform izvoarelor scrise lăsate de *Bogdan Duică, Romanu-Vivu* a desfășurat în cadrul acestui comitet o activitate intensă, fiind alături de *Bărnuțiu* și *Papiu*, unul dintre inițiatorii înțelegerii cu sașii, care nu erau de acord cu punctul 12 al „*Ultimatumului către Curtea Imperială*” al lui *Kossuth Lajos*, emis la 15 martie 1848, care cerea în mod imperativ „*Uniunea Transilvaniei cu Ungaria*”.

De altfel, mijloacele de intimidare aplicate cu o înverșunare supremă având rolul de a fanatiza maghiarii din Ardeal, ce se făceau simțite sub deviza „*Unio vagy halál!*”- „*Uniune sau moarte!*”, nu au făcut altceva decât să-i determine pe români și pe sași, să se opună tăvălugului unguresc.

În acest context general, *Constantin Romanu – Vivu*, în calitate sa de prefect a Legiunii a XII –a a lui *Avram Iancu*, a reușit să adune peste 6000 de români înarmați, să biruiască bandele secuiești în luptele de la Ațintiș, Cecălaca, Cuci și Iernut, să dezarmeze cetele ungurești din jurul Bandului și Pănetului, ajungând până la Filea și Cuiejd, cu nădejdea de a putea face legătura peste Munții Călimanului, cu trupele lui Urban retrase în Bucovina.

Martiriul lui *Constantin Romanu – Vivu*, ucis mișelește în ianuarie 1849, la hotarul dintre Țirgu Mureș și Sângeorgiu de Mureș, pe locul numit „*Căpâlna*”, răzbate peste veacuri și ne îndeamnă să luăm aminte la ceea ce menționa eroul nostru într-o scrisoare trimisă la 26 iunie 1848, lui A. G. Golescu - „*După cum stăm noi aceștia de dincoace de Carpați, toată mântuirea Românilor atârnă de la unirea și bunăstarea Principatelor, pentru că noi suntem împiedicați din toate părțile, mai întâi prin ai noștri, cari vânează dregătorii de la Unguri, prin episcopii și preoșimea noastră cari desmântă pe popor a nu lua arme, după aceea prin Unguri cari ne sunt dușmanii noștri de veacuri și cari precum știți, au toată puterea în mâna lor iar noi nimic.*”

Valentin – Constantin Bretfelean
președintele Asociației Culturale „*Constantin Romanu-Vivu*”